
پیشگفتار

نقش و اهمیت تفکر خلاق در دنیای امروز نیازی به تأکید ندارد. اگر تفکر خلاق و توانایی ابداع ایده‌های جدید را در خود پرورش دهیم، در حرفه و محیط کارمان موفق و در صحنه‌های رقابت پیروز خواهیم بود. در زندگی شخصی نیز تفکر خلاق نقشی مؤثر دارد؛ مسیرهای جدیدی را به روی ما می‌گشاید و زندگی ما را آنگونه که حتی تصورش را هم نمی‌کنیم، غنی و پربار می‌سازد.

تاکنون کتاب‌های زیادی درباره خلاقیت و تفکر خلاق نوشته و منتشر شده است، اما کتاب حاضر با نگاهی متفاوت به این مقوله‌ها می‌نگرد. تمایز این کتاب در برداشت آن نسبت به مفهوم "ذهن عمیق" است که در فصل سیزدهم به طور مفصل به آن خواهیم پرداخت. فعالیت خلاق در بخش ناخودآگاه ذهن و واقعیتی که در بطن این مفهوم نهفته، موضوع چندان مهمی نیست و در بسیاری از کتاب‌ها و مقالات به آن اشاره شده است، اما در این کتاب شیوه جدید و متفاوتی برای توضیح این مفهوم به کار می‌رود و ساختار ساده‌ای برای فعالیت خلاقانه ذهن ناخودآگاه پیشنهاد می‌شود. ما عملکردهای مختلف ذهن را در هنگام تجزیه و تحلیل مفاهیم به بحث می‌گذاریم. چنین نگاه و شیوه‌ای را در هیچ کتاب دیگری نمی‌توانید بیابید.

هدف از طرح این مباحث، تنها تشریح مفهوم تفکر خلاق نیست، بلکه معرفی روش‌های عملی سودمندی است که به شما کمک می‌کند تا متفکر خلاق‌تری باشید. این کتاب یک راهنمای کاربردی است و وارد بحث‌های فلسفی و روانشناختی خلاقیت نمی‌شود.

نویسنده تنها زمانی به این مقولات اشاره می‌کند که بخواهد رهنمودهای ارزشمندی را به اندیشمندان خلاق ارائه دهد.

در این کتاب به جنبه سازمانی خلاقیت اشاره نمی‌شود. اینکه سازمان‌ها چگونه می‌توانند تفکر خلاق را پرورش دهند، یا برعکس آن را سرکوب کنند و اینکه چرا برخی مدیران بهتر از دیگران در سازمان خود تغییرات مثبت و سودمند ایجاد می‌کنند، مقوله متفاوتی است که در کتاب "پیشتازی در نوآوری"^۱ به آنها پرداخت می‌شود.

اینکه چگونه می‌توانیم ایده‌های جدید را به شکل محصولات یا خدمات وارد بازار کنیم موضوع متفاوتی است که در کتاب "پیشتازی در نوآوری" به آن اشاره می‌شود.

تأکید ما در کتاب حاضر تنها بر جنبه‌های فردی خلاقیت است؛ اینکه شما صرف‌نظر از شغل و حرفه‌تان چگونه می‌توانید یک اندیشمند خلاق باشید.

هر فصل از کتاب مفهوم اصلی و ساده‌ای را به بحث می‌گذارد؛ مفهومی نسبتاً محسوس که معمولاً مورد تأکید همگان است و سپس با توجه به ماهیت این مفهوم، توضیح مختصری درباره آن ارائه می‌شود؛ تا جایی که معنای آن برای خواننده کاملاً روشن شود. در پایان هر فصل خلاصه مطالب در قالب نکات کلیدی جمع‌بندی می‌شود. این نکات کلیدی تنها چکیده بحث‌ها نیست، بلکه می‌توانید نکات جدیدی را در آن بیابید.

هیچ نظم منطقی میان مطالب کتاب وجود ندارد. تفکر خلاق را نمی‌توان به یک مجموعه پی‌درپی از مراحل مختلف خلاصه کرد. فصل‌های مختلف کتاب مانند پره‌های چرخ یا دانه‌های مروارید در یک گردنبند با هم پیوند دارند، اما ترتیب خاصی میان آنها نیست. بنابراین شما ناچار نیستید از فصل اول شروع کنید و می‌توانید هر فصلی را که عنوان آن به نظرتان جالب می‌آید، انتخاب و مطالعه کنید.

امیدواریم با خواندن این مطالب انگیزه لازم برای تفکر خلاق در شما ایجاد شود و مباحث مطرح‌شده برایتان جالب و لذتبخش باشد و شما را در طی مسیر درست همراهی کند. مطالعه این کتاب به شما کمک می‌کند تا:

- به شناخت کامل‌تر و دقیق‌تری از خلاقیت و تفکر خلاق دست یابید.
- با دید وسیع‌تری به چشم‌انداز خود بنگرید.

- موانع و محدودیت‌های خلاقیت و ارائه ایده‌های جدید را از سر راه خود بردارید.
- ارائه ایده‌های جدید و نیز تحلیل و نقد آنها را فرا بگیرید.
- قدرت تحمل خود را در برابر عدم قطعیت‌ها و تردیدها افزایش دهید.
- با خلاقیت گوش کنید، نگاه کنید و مطالعه کنید.
- برای فکر کردن وقت بگذارید.
- و در نهایت به خودتان به عنوان یک فرد خلاق بیشتر اعتماد کنید.